

Guía Docente

Datos Identificativos					2011/12
Asignatura (*)	Didáctica da lingua galega			Código	652G01015
Titulación	GRAO EN EDUCACIÓN INFANTIL				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	Galego				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas				
Coordinación	Sobriño Freire, Iria		Correo electrónico	iria.sobriño@udc.es	
Profesorado	Sobriño Freire, Iria		Correo electrónico	iria.sobriño@udc.es	
Web					
Descrición xeral	O obxectivo da materia é proporcionar un marco teórico e metodolóxico para o traballo da lingua galega na aula. Trátase, en primeiro lugar, de facer consciente o alumnado do carácter transversal do ensino lingüístico e da responsabilidade das mestras e mestres como modelos de lingua. Incidirase, neste sentido, na importancia de adquirir unha competencia lingüística e comunicativa suficiente en lingua galega. Estudaranse, de modo xeral, os condicionamentos do ensino de linguas en contextos multilingües e, máis especificamente, as características do caso galego. Esta análise sociolingüística servirá de alicerce ás estratexias que se poñan en práctica na aula de Educación Infantil para o ensino-aprendizaxe das linguas. A materia abordará así mesmo cuestións curriculares que atinxen a todo o bloque de Linguaxe Verbal e tentará familiarizar as alumnas e alumnos coa programación didáctica nesta área, en particular no que atinxe ao traballo no eido da comunicación oral.				

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
A4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
A5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico.
A13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalista; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.
A23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil.
A26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
A31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
A42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A43	Favorecer as capacidades da fala e da escritura.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
A46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
A48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
A49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
A50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
A51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
A52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
A60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.

A63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Capacidade de adaptación a situacións novidosas.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B14	Capacidade para detectar as súas propias necesidades de aprendizaxe ao longo da vida.
B18	Capacidade para relacionarse positivamente con outras persoas.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B23	Habilidades sociais para exercer o liderado na aula.
B24	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Tomar conciencia do papel do profesorado como modelo lingüístico	A48	B6 B24	
Acadar un dominio axeitado da expresión oral e escrita en lingua galega	A43 A44 A46	B14 B19	C1
Coñecer os principais recursos bibliográficos e dixitais para o ensino-aprendizaxe da lingua galega	A42 A45 A50 A51	B11	C6 C7 C8
Coñecer o marco xurídico polo que se rexe a utilización das linguas no sistema educativo galego	A31		
Coñecer os fundamentos do currículo de lingua da etapa de Educación Infantil en Galiza	A31		
Familiarizarse con documentos como a planificación sociolingüística, o proxecto educativo e o proxecto lingüístico de centro	A31 A48 A62	B2	
Aprender a desenvolver a programación didáctica na área lingüística	A4 A5 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52		
Coñecer as metodoloxías para o ensino da lingua en contextos multilingües	A48		

Coñecer as particularidades da situación sociolingüística galega	A13 A23 A26	B24	C4
Saber deseñar estratexias para a aprendizaxe da lingua galega do alumnado galego-falante e non galego-falante	A42 A43 A44 A46 A47 A48 A49 A63		
Saber transmitir actitudes e valores positivos en relación coa lingua e cultura galega	A48	B24	
Saber programar actividades para o desenvolvemento das habilidades lingüísticas orais	A43 A44 A46 A49 A60 A65	B8 B18 B23	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Fundamentos do ensino lingüístico	1.1. Que é ensinar lingua? 1.2. A competencia lingüística e comunicativa do profesorado
2. A aprendizaxe da lingua en contextos multilingües	2.1. Conceptos básicos de Sociolingüística e Planificación Lingüística 2.2. Achegamento á situación sociolingüística galega 2.3. As linguas no sistema educativo galego: marco xurídico 2.4. Pautas para a planificación lingüística nos centros educativos galegos
3. O ensino da lingua na escola infantil	3.1. A Área de Linguaxes: Comunicación e Representación no currículo da Educación Infantil 3.2. Do currículo á programación didáctica 3.3. Algunhas estratexias para o traballo das habilidades lingüísticas na aula: a comunicación oral

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	10	2	12
Aprendizaxe colaborativa	10	2	12
Discusión dirixida	10	2	12
Estudo de casos	10	2	12
Lecturas	0	10	10
Obradoiro	10	2	12
Presentación oral	10	2	12
Proba de ensaio	2	16	18
Traballos tutelados	0	10	10
Proba oral	1	15	16
Sesión maxistral	22	0	22
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Utilización de documentos bibliográficos e audiovisuais para a reflexión e crítica.
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en pequenos grupos para resolver tarefas propostas polo profesorado.
Discusión dirixida	Debate en grupos.
Estudo de casos	Presentación dunha situación sociolingüística ou educativa concreta para a análise e discusión en grupos.
Lecturas	Documentos para a ampliación dos contidos traballados na aula.
Obradoiro	Resolución de tarefas prácticas a través de diversas metodoloxías (exposicións, simulacións, debates, prácticas guiadas, etc.), co apoio e supervisión do profesorado.
Presentación oral	Exposición verbal na que se abordan contidos da materia de forma dinámica.
Proba de ensaio	Proba consistente en preguntas de certa amplitude, na que se valora o coñecemento dos contidos, a capacidade de razoamento e o espírito crítico.
Traballos tutelados	Traballo en grupo consistente na presentación dunha proposta didáctica
Proba oral	Proba na que se avalían as habilidades lingüísticas e comunicativas do alumnado en lingua galega
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Discusión dirixida Obradoiro Presentación oral Proba de ensaio Traballos tutelados Proba oral	A organización en grupos pequenos das sesións interactivas permitirá ao profesorado trabar coñecemento co alumnado e facer o seguimento dos seus progresos. As titorías constituirán, así mesmo, un espazo para a consulta e a resolución de diferentes dificultades que poidan xurdirlle a cada grupo ou alumno/a.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba de ensaio	Proba consistente en preguntas de certa amplitude, na que se valora o coñecemento dos contidos, a capacidade de razoamento e o espírito crítico.	40
Traballos tutelados	Traballo en grupo consistente na presentación dunha proposta didáctica	40
Proba oral	Proba na que se avalían as habilidades lingüísticas e comunicativas do alumnado en lingua galega	20

Observacións avaliación

Estabelécense dúas modalidades de avaliación: 1. Para o alumnado presencial (persoas que asistisen como mínimo ao 80% das sesións interactivas): un exame escrito (40% da cualificación), un exame oral (20% da cualificación) e un traballo en grupo (40% da cualificación). Para superar a materia é preciso ter aprobados os dous exames e o traballo tutelado. 2. Para o alumnado non presencial (persoas cuxa asistencia ás sesións interactivas non alcance o 80%): un exame escrito (80% da cualificación) e un exame oral (20% da cualificación). Para superar a materia é preciso ter aprobados os dous exames.
--

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
O alumnado debe ser capaz de expresarse correctamente en lingua galega, tanto oralmente como por escrito. O dominio destas destrezas é preceptivo para a superación da materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías